

JURIDISCHE INLICHTINGEN

MET BETREKKING OP BUITENLANDSE PERSONEN

SLACHTOFFERS VAN STRAFRECHTELIJKE INBREUKEN

Wat betekent 'slachtoffer zijn' ?

In de Franse rechtspraak veronderstelt 'slachtoffer zijn' twee voorwaarden:

Het bestaan van een inbreuk, zijnde. een gedrag strafbaar gesteld door het Wetboek van strafrecht. Het kan een misdaad betreffen (vrijwillige doodslag, verkrachting, diefstal onder gewapende bedreiging), een vergrijp (diefstal, oplichting, gewelddaden, seksueel vergrijp) of een overtreding (oppervlakkige beschadigingen, burengerucht..)

Het bestaan van een inbreuk kan betrekking hebben op:

Lichamelijk: kwetsuren, invaliditeit, uiterlijke schade (vb.: littekens), en in het algemeen, alle aantasting op de gezondheid of de lichamelijke of mentale integriteit van een persoon.

Materieel: het betreft schade van psychologische aard met betrekking op uw eer of uw gevoelens, zoals :het leed veroorzaakt door het verlies van een familielid of een geliefd wezen..

Genoegen: Het betreft hier schade of nadeel veroorzaakt door ontzegging of gemis van bepaalde genoegens van het dagelijks leven, zoals bijvoorbeeld de (on)mogelijk een sportactiviteit of een vermaak verder te zetten...

Hoe zijn rechten doen gelden ?

Slachtoffer zijnde, kunt u aanklacht indienen tegen de dader van de inbreuk.

U kunt zich eveneens burgerlijke partij stellen om een vergoeding te bekomen voor de geleden schade.

1.Het indienen van een aanklacht

Wat betekent 'aanklacht tegen iemand indienen'?

Het betekent de daad waardoor een persoon de Politie of de *Gendarmerie* (Marechaussée/Rijkswacht) of de '*Procureur de la République*' (Officier van Justitie/Procureur) in kennis stelt van de feiten waarvan hij/zij oordeelt het slachtoffer te zijn.

Wie is gemachtigd een aanklacht in te dienen?

Elk persoon, slachtoffer van een door het Wetboek van Strafrecht strafbaar gestelde inbreuk, is gemachtigd een aanklacht in te dienen.

Waar aanklacht indienen?

U kunt zich in elke 'brigade de Gendarmerie' of 'Commissariat de police' melden, die dan de klacht zal overmaken aan de 'Procureur de la République' (*Officier van Justitie/Procureur*)

De 'Procureur de la République' zal uw aanklacht onderzoeken en vervolgens beslissen welk gevolg eraan hoort gegeven te worden. Hij kan :

- de zaak 'zonder gevolg' schikken, wat beduidt: geen gevolg geven aan de aanklacht, namelijk indien de dader niet kan geïdentificeerd worden, of indien het bewijs van de inbreuk niet kan vastgesteld worden.

Tegen deze beslissing kan geen beroep aangetekend worden; er bestaan echter mogelijkheden tot Beroep,

- het instellen van alternatieve middelen tot strafrechtelijk vervolgen zoals, bijvoorbeeld, tussenkoms (tot verzoening)/ Ombudsman. (*médiation pénale*).

Betreffende de strafrechtelijke bemiddeling (*médiation pénale*): Dit betreft een maatregel geleid door een bemiddelaar die een mogelijkheid om tot overeenstemming te komen tussen de partijen zal zoeken. De doelstelling is het bekomen van een vrijwillig overeengekomen akkoord omtrent het herstel van de schade door het slachtoffer geleden en door de dader erkend.

- Een vervolging in te stellen voor kantongerecht/politierechtbank (*Tribunal de police*) indien het een overtreding betreft, of voor de strafkamer van de arrondissementsrechtbank/correctionele rechtbank (*Tribunal correctionnel*).

De 'Procureur de la République' kan eveneens besluiten tot een strafrechtelijke vorm. Hij kan dit enkel opdragen voor bepaalde inbreuken en met het akkoord van de pleger der feiten. In zulk geval zal de *Procureur* hem voorstellen aan een of meerdere verplichtingen te voldoen zoals een geldboete, de inlevering van het rijbewijs of de uitvoering van een werk van openbaar nut. Indien het slachtoffer geïdentificeerd is, zal de *Procureur* aan de dader voorstellen de door de inbreuk veroorzaakte schade te herstellen.

2. De samenstelling van de burgerlijke partij

- Het slachtoffer van een strafrechtelijke inbreuk kan zich burgerlijke partij stellen bij het indienen van de aanklacht bij de 'gendarmerie' of de politie.

Van dan af, zal de persoon regelmatig op de hoogte kunnen gehouden worden van het verloop van de procedure, en zal zij eveneens, indien noodzakelijk, beroep kunnen aantekenen tegen bepaalde beslissingen genomen in de loop van deze procedure.

Wat de eisen van vergoeding en interesten betreft, kunnen deze bij proces-verbaal ingediend worden, uitsluitend mits toestemming van de Procureur van de Republiek, en hebben zij slechts waarde van samenstelling van burgerlijke partij indien hetzij de boetstraffelijke rechtbank of de politie hiertoe betrokken werden.

Ten titel van voorbeeld, binnen het rechtsgebied van de rechtbank van Mont-de-Marsan, verleent de '*Procureur de la République*' zijn toestemming voor vergrijpen van diefstal, van schade of van oplichterij, en voor een schade gelijk aan of lager dan 150,-€.

Zulke toestemming is in feite gerechtvaardigd om te vermijden dat een slachtoffer dat een duidelijke onderschatte aanvaag indiende, bij zijn afwezigheid een definitief oordeel zou zien uitspreken, oordeel dat hem zodoende nadelig zou zijn.

- Het slachtoffer kan zich eveneens burgerlijke partij stellen in het kader van een komende zitting. Deze handeling staat hem dan toe als partij te verschijnen tijdens het proces, van eraan deel te nemen en zijn belangen te verdedigen tot herstel van zijn schade..

Het slachtoffer kan zich eveneens burgerlijke partij stellen voor, of tijdens de zitting voor de rechtbank :

- Voor de zitting kan het slachtoffer zich aanbieden ter griffie om een verklaring in te vullen, of om een aangetekend schrijven met aankomstmelding te richten aan de '*Président du Tribunal de Grande Instance* (Voorzitter van de Arrondissementsrechtbank/Rechtbank van Eerste Aanleg) of een faxbericht waarin de referenties van de zaak vermeld staan..

Op het bericht aan het slachtoffer bevinden zich de gegevens betreffende de zaak en deze van de griffie.

-Ter zitting kan het slachtoffer zich mondeling burgerlijke partij stellen mits persoonlijke melding of via vertegenwoordiging door een advocaat.

- Hoe stelt men zijn stelling tot burgerlijke partij '*Partie civile*' voor?

Indien het slachtoffer wenst zich persoonlijk burgerlijke partij te stellen, kan hij/zij zich in zijn verzoek laten helpen door een **vereniging voor hulp aan slachtoffers**.

De verenigingen voor hulp aan slachtoffers zijn gelast de slachtoffers te ontvangen van inbreuken, van hen in te lichten omtrent de te nemen stappen om hun rechten te doen gelden, en om hen te begeleiden tijdens de hele duur van de gerechtelijke procedure.

Zij begeleiden de slachtoffers op het praktische vlak door hen te helpen bij het indienen van de aanklacht of de samenstelling van de burgerlijke partij.

De vereniging voor hulp aan slachtoffers vervult haar opdrachten gratis.

Zij kan eveneens een psychologische steun voorstellen..

Gegevens van de departementale vereniging voor hulp aan slachtoffers: ADAVEM 40

Te Mont-de-Marsan :

6 rue du maréchal BOSQUET

40 000 Mont-de-Marsan

Telefoon : 05 58 06 02 02

Faxnummer : 05 58 75 98 00

Mail : adavemmdm@wanadoo.fr

Openingsuren en -dagen : van maandag tot vrijdag van 9 tot 12 en van 14 tot 17 uur.

Te Dax:

12 Cours Pasteur

40 100 DAX

Telefoon : 05 58 74 71 88

Faxnummer: 05 58 90 22 70

Mail: adavemdax@wanadoo.fr

Openingsuren en -dagen : van maandag tot vrijdag van 9 tot 12 en van 14 tot 17 uur.

- **Een bijstand en een vertegenwoordiging door advocaat**

Indien het slachtoffer dit wenst, kan het zich laten bijstaan en vertegenwoordigen door een advocaat, teneinde zich burgerlijke partij te stellen in zijn naam, en die de persoon tijdens de hele procedure bijstaat.

Er bestaan gratis consulten bij advocaten die raad verlenen voor de eerste noodzakelijke inlichtingen betreffende gerechtelijke verzoeken. Zij zijn georganiseerd in de meeste raadhuisen/gemeentehuizen en de rechtbanken. (klik hier om toegang te bekomen tot datum- en plaatsgegevens van de diensten van advocaten).

Het is eveneens mogelijk zich de lijsten aan te schaffen ingeschreven in de balie van de Arrondissementsrechtbank/Rechtbank van Eerste Aanleg van uw woon- of verblijfadres.

- **De rechtshulp (*aide juridictionnelle*)**

De tussenkomst van een advocaat kan gratis of haast gratis zijn onder bepaalde omstandigheden. De rechtshulp maakt het mogelijk aan behoeftige personen en aan personen, slachtoffer van de meest belangrijke misdrijven, het hoofd te kunnen bieden aan de kosten verbonden aan een proces en te genieten van de de uitvoerders van de rechtsbedeling (advocaat, deurwaarder).

Rekening houdende met de inkomsten van de aanvrager, neemt de Staat het totaal of een deel van deze kosten ten zijne laste.

Het voordeel van de rechtshulp is eveneens onderworpen aan voorwaarden van nationaliteit of verblijf. De rechthebbende personen zijn:

- van franse nationaliteit

- van vreemde nationaliteit en

-afkomstig van een Europese lidstaat of van een Staat met wederzijdse rechtshulpovereenkomst met Frankrijk.

- afkomstig van een Staat die een internationale overeenkomst aangaang met Frankrijk.

- gewoonlijk en rechtmatig in Frankrijk verblijvend.

Het aanvraagformulier voor het bekomen van rechtshulp is verkrijgbaar bij de rechtbanken, de raadhuisen/gemeentehuizen (klik hier voor toegang tot het formulier), en na invullen terug te zenden of neer te leggen in het 'bureau d'aide juridictionnelle' van de arrondissementsrechtbank/rechtbank van eerste aanleg waarnaar de woonplaats of de verblijfplaats van de persoon verwijst.

Wat hoort gedaan te worden om schadevergoeding te bekomen?

1. beroep doen op de verzekeringen

Ingeval materiële of lichamelijke schade, is het belangrijk de inhoud na te gaan van zijn verzekeringspolissen zoals combinatiepolissen voor woning, voertuigen, individuele specifieke ongevalscontracten, bankpasjes/kaarten.

De verzekering kan misschien de persoon schadeloosstellen voor een deel van de schadepost. Het hoort de maatschappij in te lichten binnen de voorziene tijdsspanne.

2. Beroep op de Commissie voor vergoeding van slachtoffers van inbreuken (CIVI)

Teneinde een herstel te waarborgen aan de slachtoffers van gerechtelijke inbreuken in bijzonder erge omstandigheden, biedt de wet een autonoom vergoedingsdispositief.

Dit dispositief kan aangezocht worden, onafhankelijk van de aangevane rechtsprocedure, zelfs indien de dader van de feiten nog niet werd gevonden.

Deze procedure betreft niet de slachtoffers van werkongevallen, van terroristische akties et verkeersongevallen. In zulke gevallen bestaan andere procedures die rechten openen tot een vergoeding.

* Onder welke voorwaarden kan men vergoeding bekomen.?

Indien de inbreuk in Frankrijk bedreven werd, hoort de schadelijdende persoon van Franse nationaliteit te zijn, of afkomstig te zijn van een Euro-Lidstaat.

Onder voorbehoud van internationale accoorden en verdragen, kan een buitenlands slachtoffer eveneens een schadevergoeding aanvragen, onder voorwaarde van in wettelijke situatie te verkeren op de datum der feiten of de aanvraag van schadevergoeding.

De schadevergoeding van de zwaarste inbreuken: in deze gevallen kan het slachtoffer integraal vergoed zijn (er bestaat geen limiet vastgesteld)

Het slachtoffer kan een aanvraag indienen bij het CIVI:

- Indien een der nabestaanden overleden is tengevolge een strafrechtelijke inbreuk
- Indien het slachtoffer een zwaar lichamelijk letsel heeft ondergaan met als gevolg een tijdelijke werkongeschiktheid van minstens een maand, of een gedeeltelijke definitieve ongeschiktheid. (Ongeschiktheden vastgesteld door een getuige-deskundige arts)
- Indien de persoon slachtoffer was van een sexuele agressie: verkrachting, sexuele agressie van elke andere natuur, sexueel misdrijf zonder geweldpleging op minderjarige onder de vijftien jaar, zelfs in geval waar deze feiten geen werkongeschiktheid of invaliditeit meebrachten.

Voor de lichte inbreuken op de persoon en voor bepaalde materiële schadegevallen kan het slachtoffer slechts beroep doen op een gedeeltelijke schadevergoeding. Het bedrag is beperkt tot drie keer de hoogste inkomstenbeperking, bepaald voor de toekenning van de gedeeltelijke rechtshulp (zijnde 4101 euro in 2009)

Het slachtoffer kan een aanvraag indienen:

- Indien de persoon een schade heeft ondergaan met een algehele tijdelijke werkonbekwaamheid van minstens drie maanden;
- Indien de persoon slachtoffer was van een diefstal, een oplichting, een misbruik van vertrouwen, een afpersing, een vernietiging, een beschadiging of schadeberokkening van een eigendom.

De toegang tot deze schadevergoeding is slechts mogelijk indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Het slachtoffer hoort te beschikken over inkomsten lager dan het bedrag vastgesteld voor het bekomen van gedeeltelijke rechtshulp (hetzij 1367 € voor 2009, waaraan 164 € hoort gevoegd te worden per persoon voor de twee eerste personen ten laste, en 104 € voor de volgende personen.)
- De persoon hoort zich hierdoor in een moeilijke materiële en/of psychologische situatie te bevinden;
- Het slachtoffer beschikt niet over de mogelijkheid een werkelijke vergoeding te bekomen, voldoening gevend voor zijn schade, van een verzekeringsfonds, een mutualiteit of een organisme van sociale zekerheid.

- Binnen welk tijdsverloop hoort het CIVI aangezocht te worden?

Het slachtoffer hoort een aanvraag in te dienen, ondertekend en overgemaakt of per aangetekend schrijven verzonden aan het sekretariaat van de commissie:

Hetzij binnen tijdsverloop van drie jaar te rekenen vanaf de datum van de inbreuk;

Hetzij, indien een gerechtelijke aktie werd aangegaan, binnen het jaar te rekenen vanaf de laatste rechtsbeslissing.

- Bevoegdheid van het CIVI :

De bevoegde CIVI-dienst is deze van uw woonplaats of van de strafrechtelijke jurisdictie die betrokken is bij de inbreuk.

TGI de Mont de Marsan:
Secrétariat de la CIVI
5 rue du 8 Mai 1945
40000 MONT DE MARSAN

TGI de Dax
Secrétariat de la CIVI
Rue des Fusillés
B.P. 355
40107 DAX CEDEX

3. Een financiële hulpverlening en een bijstand ter invordering voor de slachtoffers die niet kunnen genieten van de CIVI : de SARVI

- **Voorwaarden:**

- beschikken over een definitieve rechtsbeslissing (uitdoving van alle mogelijkheden op beroep) te rekenen vanaf 1 oktober 2008 met toekenning van vergoeding en intresten.
- De dader van de overtreding regelde de schade en de interessen niet (noch de kosten van het slachtoffer) binnen een tijdsverloop van twee maanden te rekenen vanaf de datum van het definitieve rechtsbesluit.

Er bestaat voor het slachtoffer geen herstelbaarheid bij :

- zijn verzekering
- bij een specifieke waarborgvoorziening voor daden van terrorisme, voor verkeersongevallen (indien de verantwoordelijk niet verzekerd is), bij blootstelling aan asbest en aan medische ongevallen.

- De '*saisine*' (beslaglegging) :

- De aanvraag wordt ingediend door aanhangigmaking van de SARVI : dienst voor hulp aan invordering voor slachtoffers van misdrijven. Deze aanvraag kan worden ingediend binnen tijdsverloop van een jaar te rekenen vanaf de definitieve rechtsuitspraak.
- De aanhangigmaking wordt uitgevoerd dank zij een type-formulier, beschikbaar via onderstaande downloading.

De stukken te voegen bij de aanvraag:

- Een identiteitsbewijs : eenzelvigheidskaart, geldig paspoort, familieboekje, integraal uittreksel of kopie van geboorteaangifte;
- Een bankidentiteitskaart;
- Een afschrift van de beslissing van het CIVI, zonodig;
- Een erkenning op erewoord van het bedrag ontvangen van de dader of de vervaldag van de betaling of het ontbreken van betaling;
- De elementen gekend van de situatie van de dader der feiten: zijn patrimonium, zijn inkomen(s), de identiteit en het adres van de werkgever..;
- Een '*certificat de non appel*' (of van '*non opposition*' of van '*non pourvoi*') met vermelding van de datum en de wijze van kennisgeving van de beslissing aan de in beschuldiging gestelde.

Deze beide laatste documenten zijn verkrijgbaar via downloading van de type-formulieren beschikbaar op de site van het '*Ministère de la Justice*'.

- De vergoedingsprocedure:

Het Waarborgfonds gelast zich eigenhandig de nodige stappen te verzekeren met eventueel een mandaat van het slachtoffer.

- Indien het bedrag van schade en verwijntresten (+ gerechtskosten aangegaan door het slachtoffer) lager of gelijk is aan 1000 €, zal het slachtoffer integraal uitbetaald worden;
- Indien het bedrag van schade en verwijntresten hoger is dan 1000 €, richt de SARVI een voorschot gelijk aan 30% aan het slachtoffer met een minimum van 1000 € en een maximum van 3000 €.

Dit bedrag wordt geregeld binnen de twee maanden volgend op uw aanvraag tot hulp bij invordering. In functie van de bedragen welke zij lukt te verkrijgen bij de dader van de feiten, regelt de SARVI de bijkomende bedragen toegekend door de rechtsbeslissing aan het slachtoffer.